

---

# Posiedzenia - konferencje - zjazdy.

---

Ochrona Zabytków 13/1-4 (48-51), 94-97

---

1960

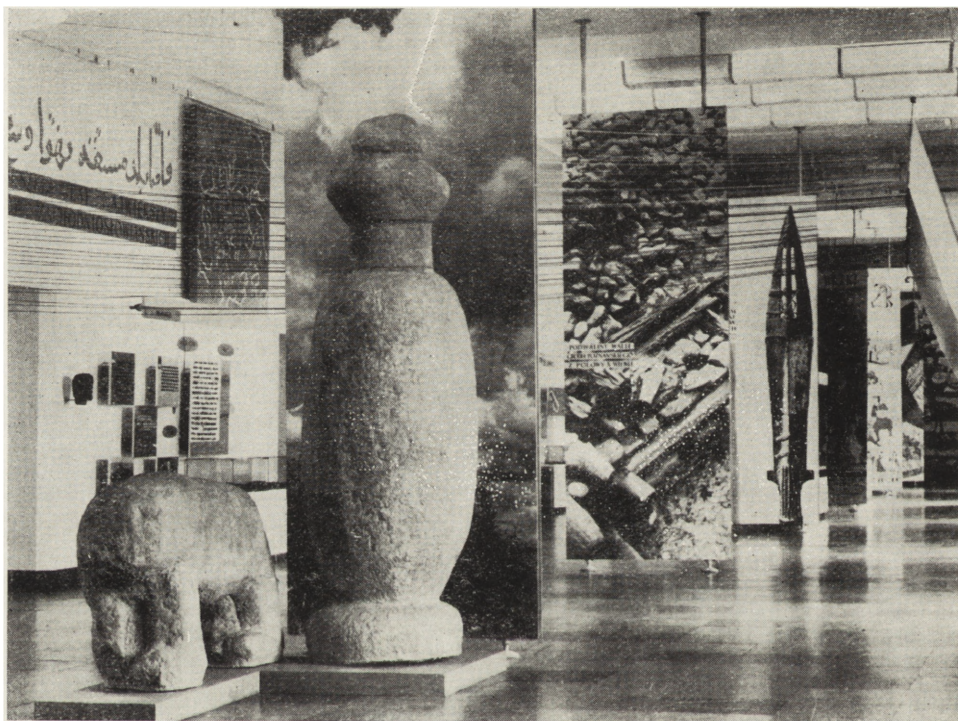
Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

w okresie ostatnich kilku lat. Zanotowane niektóre ekspozycje, związane z obchodami „Millenium” uzupełnić należy wspomnieniem wystawy objazdowej „Początki Państwa Polskiego”, zorganizowanej staraniem Stowarzyszenia Historyków Sztuki; komentarz do tej wystawy opracowany przez mgr H. Ziółkowską został wydany przez Wydawnictwo „Arkady”.

Z obchodami Tysiąclecia Państwa Polskiego związane są liczne zamierzenia i prace konserwatorskie. Decyzją Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków zostaną otoczone opieką i, po wykonaniu od-

powiednich prac konserwatorskich, szeroko udostępnione najcenniejsze pomniki Tysiąclecia; w ich pierwszym rzędzie znalazły się: palatium i rotunda na Ostrowiu jeziora Lednicy, grodzisko w Gieczu, odkryte relikty zabytkowe w Tumie pod Łęczycą i ośrodek górniczy w Krzemionkach Opatowskich. Ponadto szereg prac konserwatorskich podejmowanych jest w ramach obchodów „Tysiąclecia”, jak np. na terenie woj. gdańskiego odbudowa zabytków w Elblągu, zamków w Malborku i Gniewie, „żurawia” portowego w Gdańsku i pałacu opatów w Oliwie.



Ryc. 4. Wystawa „Początki Państwa Polskiego” w Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie, sala 1. piętra z ekspozycją rzeźb kamiennych z góry Sobótki na Śląsku (Fot. T. Biniewski)

#### POSIEDZENIA — KONFERENCJE — ZJAZDY

W dniach 4—5 grudnia 1959 odbyła się w Przemyślu jubileuszowa sesja naukowa poświęcona pięćdziesięcioleciu istnienia Przemyskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (1909—1959).

Sesję zorganizowało Muzeum w Przemyślu i Towarzystwo Przyjaciół Nauk, a na jej program złożyło się szereg referatów, poświęconych głównie historii ziemi przemysko-sanockiej oraz wstępny referat dr F. Persowskiego „50 lat działalności Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemyślu”.



Ryc. 5. Konferencja naukowa poświęcona zagadnieniom konserwacji zabytkowego drewna w dniach 15—16 listopada 1960 r. w Ministerstwie Kultury i Sztuki w Warszawie (Fot. Pracownice Konserwacji Zabytków)

Z sesją łączyło się otwarcie wystawy jubileuszowej w Muzeum w Przemysłu i publikacja dyrektora Muzeum mgr K. Wolskiego: „Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Przemysłu 1909—1959”.

Dnia 3 lutego 1960 odbyło się w Ministerstwie Kultury i Sztuki w Warszawie posiedzenie I sekcji Rady Kultury i Sztuki z udziałem wicemin. Z. Garsteckiego. Posiedzenie było poświęcone omówieniu i akceptacji centralnego planu ochrony zabytków na lata 1961—1965, przygotowanego przez Zarząd Muzeów i Ochrony Zabytków. Po zagajeniu zebrania przez wiceministra Z. Garsteckiego i słowie wyjaśniającym dyrektora K. Malinowskiego omówiono 42 pozycje projektu, który po dokonaniu nielicznych korekt jednogłośnie zaakceptowano.

Dnia 2 marca 1960 odbyła się w Ministerstwie Kultury i Sztuki w Warszawie konferencja w sprawie działalności muzeów na polu upowszech-

niania kultury, zorganizowana przez Zarząd Muzeów i Ochrony Zabytków. Konferencji przewodniczył wicemin. Z. Garstecki, który dokonał też podsumowania wniosków i licznych głosów w dyskusji, związanej z podstawowym referatem mgr M. Ptaśnika o roli i zadaniach muzeów w upowszechnianiu kultury. Wyniki konferencji akcentują konieczność współpracy z nauczycielstwem i domami kultury, posługiwanie się nowoczesnymi środkami oddziaływania w pracy oświatowej przez uruchamianie wystaw terenowych oraz wyzyskiwanie filmu, telewizji itp., ze szczególnym podkreśleniem potrzeby organizowania przez muzea wystaw technicznych które zaspokajac będą społeczne zainteresowania problemami politechnizacji.

Dnia 7 maja 1960 r. obradowała Komisja Kultury i Sztuki Sejmu PRL pod przewodnictwem posła J. K. Wendego, rozpatrując program Ministerstwa Kultury i Sztuki w zakresie ochrony i konserwacji zabytków. Według danych Komisji





Ryc. 6. Konferencja naukowa poświęcona zagadnieniom konserwacji zabytkowego drewna w dniach 15—16 listopada 1960 r. w Ministerstwie Kultury i Sztuki w Warszawie (Fot. Pracowni Konserwacji Zabytków)

Rządowej do Zabezpieczenia Odbudowy i Użytkowania Obiektów Zabytkowych na ogólną liczbę około 26 tysięcy zabytków w kraju zniszczonych było w 1958 roku 12.191 obiektów o średnim procencie zniszczenia 46,6. Dotychczasowe nakłady finansowe na ochronę zabytków wynosiły: w okresach 1945—1949 — 39.325.000 zł; 1950—1955 — 181.039.000 zł; 1956—1960 — 538.921.000 zł.

W dniach 20—21 maja 1960 odbyło się w Warszawie zorganizowane przez Zarząd Muzeów i Ochrony Zabytków spotkanie grupy najbardziej zasłużonych społecznych opiekunów zabytków z przedstawicielami Ministerstwa Kultury i Sztuki, Stowarzyszenia Historyków Sztuki i Prezydium Zarządu Głównego PTTK. Grupa 35 opiekunów społecznych z całej Polski była podejmowana lampką wina przez wicemin. Z. Garsteckiego, który wręczył im pamiątkowe albumy i książki z dedykacjami. Spotkania w siedzibach Ministerstwa i Stowarzyszenia, w czasie których przedstawiciele tych instytucji wypowiedzieli słowa uznania i podkreślili wagę pracy opiekunów społecznych, uzupełnione by-

ły autokarowym wyjazdem połączonym ze zwiedzaniem zabytków Czerwińska, Płocka i Żelazowej Woli.

W dniach 20—21 lipca 1960 r. odbył się w siedzibie Ministerstwa Kultury i Sztuki w Warszawie zjazd Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków zorganizowany przez Zarząd Muzeów i Ochrony Zabytków. Posiedzenia zjazdu, otwartego przez dyrektora Zarządu doc. dr K. Malinowskiego, miały charakter narady roboczej, poświęconej przede wszystkim sprawom ewidencji i weryfikacji obiektów zabytkowych.

W dniach 14—16 listopada 1960 odbyła się w Ministerstwie Kultury i Sztuki w Warszawie konferencja naukowa poświęcona sprawie konserwacji zabytkowego drewna. Konferencję zorganizował Zarząd Muzeów i Ochrony Zabytków jako wynik dyskusji narad konserwatorskich w dniach 25—26 maja 1959, poświęconych zagadnieniom konserwacji zabytków ruchomych. Celem konferencji było: zorientowanie konserwa-

torów w aktualnej problematyce i technicznych możliwościach konserwacji drewna w obiektach zabytkowych oraz zapoznanie pracowników nauki, techniki i przemysłu z podstawową problematyką konserwatorską, a także poinformowanie o podejmowanych zagadnieniach i pracach przez instytucje zajmujące się aktualnie w Polsce sprawami konserwacji drewna i nawiązanie kontaktów między tymi placówkami a konserwatorami; wreszcie przedmiotowa i krytyczna ocena dotychczasowych osiągnięć oraz systematyczne uporządkowanie całości zagadnień, związanych z konserwacją drewna dla ułatwienia dalszej organizacji badań i eksperymentów, umożliwiających wypełnienie istniejących luk technicznych. Program pierwszego, wstępnego dnia konferencji obejmował zwiedzanie placówek i pracowni, zajmujących się zagadnieniami drewna w zakresie bezpośrednio związanym z problematyką konserwatorską oraz zapoznanie się z przygotowaną literaturą przedmiotu. Dwa dalsze dni obrad, których otwarciu i podsumowaniu dokonał dyrektor Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków doc. dr K. Malinowski, przeznaczone były na referaty i dyskusję. Wygłoszono 21 referatów, których prelegentami byli m. in. prof. dr R. Cebertowicz, mgr W. Domaśławski, dr J. Dominik, doc. dr H. Jędrzejewska, doc. dr R. Kowalik, doc. dr H. Krach, prof. R. Kozłowski, prof. dr F. Krzysik i in. Omawiana w referatach tematyka dotyczyła zarówno problematyki historycznej, artystycznej czy naukowo-technicznej, jak i właściwości i metod badania drewna, zmian zachodzących w drewnie pod wpływem rozkładowych procesów fizyko-chemicznych oraz szkodników jak pleśnie, grzyby i owady, dalej zasad i metod zabezpieczania i konserwacji drewna a także zastosowania różnych tworzyw i impregnatów oraz materiałów powstających z przerobu masy drzewnej. Na tle przykładów zaczerpniętych z archeologii i architektury, z malarstwa, rzeźby i rzemiosła artystycznego, ze sztuki ludowej i etnografii omówiono również szereg zagadnień z pogranicza estetyki konserwatorskiej i wystawiennictwa muzealnego. Obok konserwatorów, w konferencji wzięli czynny udział pracownicy Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego i Instytutu Chemii Organicznej w Warszawie, Politechniki Gdańskiej, Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu, Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu oraz szeregu innych. Udział około dwustu osób i ożywiona dyskusja licznych uczestników stały się wyrazem aktualnej potrzeby konferencji, której motorem była doc. dr H. Jędrzejewska. Orga-

nizatorzy podejmują prace; materiały konferencji przygotowywane są do powielanej publikacji przez Zarząd Muzeów i Ochrony Zabytków.

#### MUZEA

Dnia 1 maja 1960 r. zostało otwarte Muzeum w Zielonej Górze w gmachu przy al. Niepodległości 15. Ekspozycja składa się z pięciu stałych działów wystawowych: archeologii, etnografii, sztuki i historii oraz działu winiarstwa. Dyrektorem Muzeum Okręgowego jest mgr K. Felchnerowski.

Dnia 16 maja 1960 r. odbyło się uroczyste otwarcie Pałacu na Wodzie w Łazienkach jako oddziału Muzeum Narodowego w Warszawie, poświęconego kulturze epoki Oświecenia w Polsce. W otwarciu udział wzięli Minister Kultury i Sztuki T. Galiński i przewodniczący Stołecznej Rady Narodowej J. Zarzycki oraz przedstawiciele placówek dyplomatycznych i licznie zaproszeni goście ze świata kulturalnego, prasy, radia itd. Pałac na Wodzie w Łazienkach został po zniszczeniach wojennych odbudowany w ciągu ostatnich lat według projektu konserwatorskiego i pod nadzorem inż. arch. Dąbrowskiego; kustoszem nowo otwartego oddziału Muzeum Narodowego jest mgr M. Kwiatkowski.

Dnia 5 czerwca 1960 r. Przewodniczący Rady Państwa A. Zawadzki dokonał otwarcia Muzeum „Domu Kopernika” w Toruniu, przy ul. Kopernika 15. Ustalony dzięki badaniom prof. dr K. Górskiego, rodzinny dom Mikołaja Kopernika został, po wykonaniu prac konserwatorskich, zamieniony na Muzeum jego imienia.

Dnia 13 czerwca 1960 r. nastąpiło uroczyste przekazanie przez Prezydium Rady Narodowej m. Krakowa Muzeum Narodowemu w Krakowie nowego budynku przy ul. św. Marka 17, przeznaczonego na bibliotekę i archiwum oddziału Muzeum im. Czartoryskich. Przejęcia dokonał dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie prof. dr A. Bochnak; nowy budynek został wzniesiony według projektu inż. M. Jaroszewskiego.

#### ODKRYCIA I PRACE KONSERWATORSKIE

Zamek Piastowski w Brzegu i zagadnienia związane z jego konserwacją były przedmiotem posiedzenia Komisji Konserwatorskiej dnia 27 stycznia 1960 r.